Dosarul Nr. 2p/s-30/25
2-25102579-46-2 p/s-18072025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

13 august 2025 mun. Soroca

Judecătoria Soroca sediul Central
Instanța în componența:
Președintelui de ședință: Cristina Botnaru
Grefierului: Alina Bordian
Cu participarea:
Avocatului: Iraida Ursu
Părților

a examinat în ședința de judecată secretă cererea depusă de către Tisovschii Victoria, parte interesată Structura Teritorială de Asistență Socială Soroca privind aplicarea măsurilor de ocrotire judiciară,

A C O N S T A T A T :

Argumentele participanților la proces:

1. La data de 18.07.2025, Tisovschii Victoria s-a adresat în instanța de judecată cu acțiunea sus nominalizată.

2. În motivarea acesteia a indicat că, Izvorean Alexandru, născut la 17.06.2007, este fiul ei care este invalid din copilărie cu grad de dizabilitate sever și suferă de maladie psihică cronică ”Retardare mentală severă pe fon de PCI” iar din cauza bolii nu are capacitatea de a conștientiza acțiunile sale şi de a-şi exprima voința din punct de vedere critic şi are nevoie de îndrumare și grijă zilnică, respectiv, ultimul necesită asistență şi reprezentare la semnarea şi încheierea actelor cu caracter patrimonial, cu caracter personal, având nevoie de supraveghere şi suport în viața de zi cu zi situație ce denotă că, urmează a fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub formă de tutelă pe un termen de 10 ani.

3. În drept, petiționarul a făcut referire la prevederile art.4-8, 117-118, 166, 167, 302 alin.(1)-(2), art.306 alin.(1), (2), (3) Cod de procedură civilă şi art.48^{1}, 48^{2}, 48^{4}, 48^{5}, 48^{28}, 48^{30} alin.(1) lit. d), 48^{38} alin(3),(4) Cod civil, solicitând admiterea cererii de instituire a măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă față de Izvorean Alexandru, cu numirea sa în calitate de tutore al fiului său.

Argumentele participanților la proces:

4. În ședința de judecată petiționara a susținut în tot cererea înaintată solicitând admiterea acesteia în modul formulat, explicând că Izvorean Alexandru este fiul ei și că doar ea a avut grijă în permanență de el, ultimul nefiind capabil să-și gestioneze acțiunile și nici să ea hotărâri desinestătător, având nevoie de supraveghere permanent. A mai subliniat că din cauza faptului că deplasarea cu feciorul este foarte

dificilă, nu l-a documentat cu pașaport, motiv din care nu a putut prelungi nici gradul de dizabilitate care i-a fost acordat pînă la împlinirea vîrstei de 18 ani. La moment fără acte nu poate face nimic pentru el, iar fără tutelă, nu-i poate perfecta actele.

5. Reprezentantul cet. Izvorean Alexandru, avocatul Iraida Ursu a menționat că este raţional de a fi instituită tutela față de Izvorean Alexandru, care are grad sever de dizabilitate și suferă de maladie psihică cronică ”Retardare mentală severă pe fon de PCI” care potrivit expertizei urmează să fie îngrijit de cineva, neavând capacitatea de a conștientiza acțiunile sale.

6. Fiind prezentă în ședința de judecată partea interesată, reprezentantul Structurii Teritoriale de Asistență Socială Soroca, a considerat că este necesară instituirea măsurii de ocrotire în privința lui Izvorean Alexandru, or, din expertiză și din actele anexate rezultă că, ultimul nu mai are vindecare, fiind necesară grija și supravegherea permanentă a mamei, pe parcursul vieții.

7. În ședința de judecată a fost asigurată și prezența lui Izvorean Alexandru, însă ultimul nu a putut fi audiat din cauza maladiei sale.

Aprecierea instanței de judecată:

8. Audiind participanții la proces, analizând pretențiile formulate în raport cu probele prezentate, administrându-le pertinența şi temeinicia prin prisma legislației ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată consideră necesar de a admite acțiunea înaintată, reieșind din considerentele ce succed.

8. Din interpretarea art. 6 al CEDO, ”pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanții a dreptului fundamental la un proces echitabil”.

9. Iar norma consacrată la art. 239 Cod de procedură civilă reglementează că, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședința de judecată. Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei şi care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

10. Reieșind din prevederile art.240 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, rezultă că la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

11. În conformitate cu art.279 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, potrivit prevederilor art. 279 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească examinează în procedură specială cauze cu privire la: e) măsurile de ocrotire contractuale şi judiciare.

12. În conformitate cu prevederile art. 302 alin. (1) Cod de procedură civilă, în procedura privind măsurile de ocrotire se examinează pricinile/cauzele:

a) de instituire, reînnoire sau revocare a unei măsuri de ocrotire judiciare (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă);

b) de modificare a condițiilor în care se exercită o măsură de ocrotire judiciară;

c) de desemnare şi revocare a ocrotitorului provizoriu, curatorului, tutorelui, membrilor consiliului de familie, curatorului supleant, tutorelui supleant, curatorului special, tutorelui special;

d) de contestare a deciziilor consiliului de familie sau a autorității tutelare în orice aspect ce ține de măsura de ocrotire contractuală sau judiciară;

e) de contestare a faptului producerii efectelor unui mandat de ocrotire în viitor, de suspendare, revocare a mandatului de ocrotire în viitor, precum şi de acordare a unor împuterniciri suplimentare mandatarului sau unui mandatar special;

f) de soluționare a altor chestiuni privind măsurile de ocrotire contractuale sau judiciare care, conform legii, sânt de competența instanței de judecată.

13. Potrivit art. 48^1 Cod civil, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exercițiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa.

14. Din materialele cauzei se atestă că, Tisovschii Victoria îngrijește de fiul său Izvorean Alexandru de la naștere până în prezent, fapt ce rezultă din certificatul eliberat de Primăria s. Pîrlița, r. Soroca nr.190 din 22.07.2025 (f.d.13).

15. Potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 202537A0239 din 16.07.2025, Izvorean Alexandru suferă de maladie psihică cronică ”Retardare mentală severă pe fon de PCI”. Ca urmare a bolii mintale pe care o prezintă Izvorean Alexandru nu are capacitatea de a conștientiza acțiunile sale și de a-și exprima voința din punct de vedere critic. Izvorean Alexandru nu are capacitatea de a conștientiza procedurile și acțiunile procedural-judiciare și nu poate participa în procesul judiciar. *Având în vedere stadiul dezvoltării ştiinței la moment nu există premise că starea expertizatului Izvorean Alexandru se va îmbunătăți. Se recomandă instituirea asupra lui Izvorean Alexandru a măsurii de ocrotire judiciară* (f.d.5-7).

16. Potrivit certificatului de încadrare în grad de dezabilitate №. 330651, se constată că Izvorean Alexandru este încadrat în grad de dizabilitate sever cu afecțiune congenitală (f.d.4).

17. Conform art. 65 alin. (1), (2), (3) Cod Civil, persoana fizică care a atins majoratul sau care a dobândit capacitate deplină de exercițiu pe altă cale legală şi care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima voința poate beneficia de o măsură de ocrotire, instituită în funcție de starea sau situația sa. Dacă nu s-a dispus altfel, măsura de ocrotire are ca scop ocrotirea atît a persoanei, cît şi a intereselor

patrimoniale ale acesteia. Măsura de ocrotire poate fi limitată la unul din aceste două domenii. Măsurile de ocrotire pot fi contractuale (contractul de asistență, mandatul de ocrotire în viitor) și judiciare (ocrotirea provizorie, curatela, tutela).

18. Potrivit art. 92 Cod Civil, măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită de către instanța de judecată doar în cazul în care aceasta este necesară şi dacă persoana nu este ocrotită suficient prin aplicarea dispozițiilor legale privind obligația de întreținere a soțului şi a rudelor, privind regimul bunurilor comune ale soţilor, privind asistenţa la luarea deciziei sau prin mandatul de ocrotire în viitor a persoanei respective. Măsura de ocrotire judiciară trebuie să fie individualizată şi proporțională gradului în care, în urma unei boli mintale sau deficiențe fizice, mintale sau psihologice, persoana nu își poate conștientiza acțiunile ori exprima voința", iar potrivit art. 93 alin. (1) Cod Civil "măsura de ocrotire judiciară poate fi instituită în privința unei persoane cu capacitate deplină de exercițiu.

19. Conform art. 102 alin. (2), (3) Cod Civil, în privința persoanei care, fără a fi lipsită complet de discernământ, are nevoie, în temeiul dispozițiilor art. 65 alin. (1), să fie asistată în mod continuu poate fi instituită măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei. Tutela se instituie doar dacă nici prin ocrotirea provizorie şi nici prin curatelă nu se va putea asigura ocrotirea suficientă a persoanei".

20. În conformitate cu prevederile art. 103 Cod civil, instanța de judecată stabilește termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. Prin derogare de la alin. (1), în cazul instituirii tutelei, instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

21. Raportând circumstanțele constatate în cadrul cercetării judecătorești la legislația pertinentă speței, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea înaintată de petiționar în vederea instituirii măsurii de ocrotire în formă de tutelă este pe deplin întemeiată. Ultimul a subliniat în fața instanței că are grijă de fratele său, mai ales după decesul părinților, ultimul nu comunică cu nimeni fiind foarte închis, inclusiv că are dificultăți în dicție și că se orientează foarte greu, poate să plece în direcții necunoscute și să nu revină până când nu este găsit, fără a putea explica unde locuiește, ne fiind capabil să se întoarcă la domiciliu de sine stătător, fapt care necesită grijă și supraveghere permanentă, iar boala sa nu prezintă careva semne că ar fi posibil de vindecat, fapt care impune instituirea tutelei pe tot parcursul vieții sale, de aceia a solicitat stabilirea tutelei pentru o perioadă de 10 ani.

22. Astfel, reieșind din constatările efectuate supra, instanța consideră necesar de a institui ocrotirea judiciară provizorie sub formă de tutelă în privința cet. Izvorean Alexandru, or, ca urmare a maladiei diagnosticate ultimul, conform stării psihice necesită supraveghere și îngrijire permanentă, el având discernământul psihic abolit în

totalitate. Mai mult, Izvorean Alexandru necesită reprezentarea sa la încheierea actelor juridice atât patrimoniale cît cu caracter personal.

23. Conform art. 106 alin. (1) Cod Civil, sarcina curatelei şi tutelei poate fi îndeplinită doar de persoana care nu se află în una din incompatibilitățile prevăzute la art. 55 alin. (4).

24. Potrivit art. 55 alin. (4) Cod Civil, nu poate fi tutore sau curator: a) minorul; b) persoana supusă unei măsuri de ocrotire judiciare; c) cel decăzut din drepturile părinteşti; d) cel declarat incapabil de a fi tutore sau curator din cauza stării de sănătate; f) cel căruia i s-a restrâns exercițiul unor drepturi politice sau civile, fie în temeiul legii, fie prin hotărâre judecătorească, precum şi cel cu rele purtări; g) cel ale cărui interese vin în conflict cu interesele minorului pus sub tutelă sau curatelă; h) cel înlăturat prin act autentic sau prin testament de către părintele care exercita singur, în momentul morții, ocrotirea părintească; i) cel căruia i s-a revocat calitatea de tutore, curator sau ocrotitor provizoriu din culpa sa; j) cel care se află în relații de muncă cu instituția în care este internată persoana asupra căreia se instituie tutela sau curatela; k) cel care suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie; l) cel care nu are domiciliul pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția rudei minorului de până la gradul al IV-lea inclusiv; m) cel care nu este rudă cu minorul de până la gradul al IV-lea inclusiv sau nu a stabilit relații apropiate cu acesta.

25. Prevederile art. 103 alin. (1)-(2) Cod Civil, stabilesc că, instanța de judecată stabilește termenul pentru care se instituie măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei sau tutelei, care poate fi de maximum 5 ani. Prin derogare de la alin.(1), în cazul instituirii tutelei, instanța de judecată, în baza raportului de expertiză psihiatrică care confirmă că, având în vedere stadiul dezvoltării științei, nu există semne vădite că starea persoanei se va îmbunătăți, poate stabili, prin hotărâre motivată, un termen de până la 10 ani.

26. În contextul normele legale instanța reține că, Tisovschii Victoria locuiește cu fiul său Izvorean Alexandru în s. Pîrlița r-l Soroca, ultimul fiind în grija exclusivă a acesteia, chiar dacă mai are și alți frați/surori, respectiv, prin prisma art. 55 Cod Civil, instanța de judecată consideră necesar de a desemna ocrotitorul provizoriu (tutore) a cet. Izvorean Alexandru pe mama acestuia Tisovschii Victoria, pe un termen de 10 ani.

27. Astfel, luând în considerație circumstanțele stabilite, instanța de judecată va admite cererea înaintată de către Tisovschii Victoria, parte interesată STAS Soroca privind aplicarea măsurii de ocrotire judiciară în privința lui Izvorean Alexandru.

28. În conformitate cu art. art. 238-241, art. 279 alin.(1) lit. e), art. 302-308[12] CPC şi în baza art. 65, 92-93, 102, 103 Cod Civil, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E :

A admite cererea înaintată.

A institui ocrotirea judiciară sub formă de tutelă în privința lui Izvorean Alexandru, născut la 17.06.2007, IDNP 2006500057577, domiciliat în s. Pîrlița r-l Soroca pe termen de 10 (zece) ani.

A desemna în calitate de tutore a lui Izvorean Alexandru, născut la 17.06.2007, IDNP 2006500057577, domiciliat în s. Pîrlița r-l Soroca pe Tisovschii Victoria, născută la 09.05.1990, IDNP 2006032018228, domiciliată în s. Pîrlița r-l Soroca.

A priva cet. Izvorean Alexandru, născut la 17.06.2007, IDNP 2006500057577, domiciliat în s. Pîrlița r-l Soroca de dreptul la vot stabilit de Codul electoral, pe un termen de 10 (zece) ani.

Copia hotărârii se remite, în termen de 3 zile de la data rămânerii definitive pentru cunoștință Comisiei Electorale Centrale.

A transmite în termen de 3 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii o copie de pe Hotărâre, autorității competente în scopul efectuării înregistrării măsurii de ocrotire judiciară sub formă de tutelă.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării, prin intermediul Judecătoriei Soroca, sediul Central.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Cristina Botnaru**